

На всяке хотіння є терпіння

Перед тим, як остаточно вступити в дію постанову уряду України про виведення з експлуатації у 1993 році Чорнобильської АЕС, нам необхідно ще раз замислитися, наскільки це зважений в економічному відношенні крок? З огляду оцінок вітчизняних і зарубіжних експертів, враховуючи вимоги безпечної експлуатації атомних реакторів, тут не існує однозначної думки, хоча провідні спеціалісти — як експлуатаційники, так і фізики-теоретики — гарантують її безпечну роботу.

А тепер подивімося на Чорнобильську станцію з боку суто економічної доцільності її експлуатації, враховуючи енергетичні потреби України. Допомогти нам здійснити цей аналіз погодився заступник генерального директора ЧАЕС по економіці С. К. ПАРАШИН, до якого я звернувся з єдиним запитанням: у що виллється для України закриття Чорнобильської атомної, і що вона матиме (і, природньо, український народ), продовжуючи свою роботу? Ось його думка:

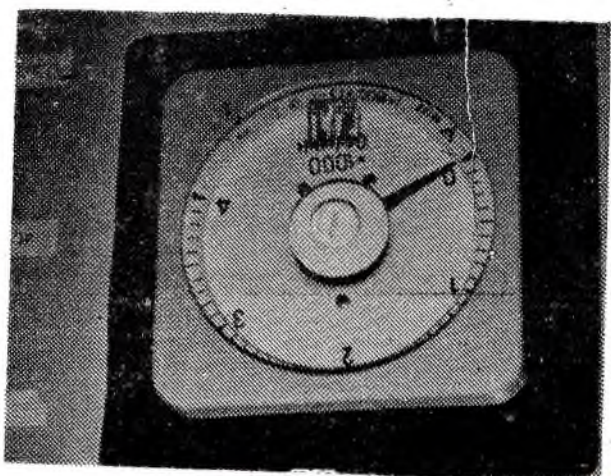
— Вважаю, що в цьому питанні необхідно позначити дві основні проблеми. Перша, психологічна. Це перш за все існуючий страх у людей перед ЧАЕС, які погано уявляють собі, що таке наша станція сьогодні і що таке атомна енергетика взагалі. Тобто, не розуміють, наскільки це серйозне виробництво. У всіх на згадку тільки одне — Чорнобильська аварія.

Звичайно, що після семи років після катастрофи вже час розділити саме виробництво атомної енергії з тим, що трапилось в 1986 році. Бо за цей період виконано величезну роботу по удосконаленню обладнання існуючих енергоблоків, підвищенню кваліфікації експлуатаційного персоналу. Нині рівень безпеки станції на кілька порядків вищий, ніж був у ті часи. Зараз — це зовсім інша станція. І якщо ми не розвіємо страху людей перед атомною енергетикою, то продовження роботи станції унеможливиться. Якщо вас цікавить думка спеціалістів: сьогодні цей страх нічим не обгрунтований, — це страх минулого.

Тепер про економічні проблеми. Ми вже проводимо деякі роботи по виведенню з експлуатації другого енергоблоку, набули певний досвід. Це величезні затрати, які покриваються за рахунок державного бюджету. Тільки по одному блоку ці витрати становлять

четвертину тих витрат, які йдуть на виробництво електроенергії. Іншими словами, четверта частина доходу за вироблену електроенергію станції іде на покриття збитків при виведенні одного енергоблоку. При сьогоднішній ціні на електроенергію ми заробляємо три мільярди карбованців з блоку. Це наш дохід. У той же час заплановані витрати на виведення станції з експлуатації на рік дорівнюють приблизно половині щорічного доходу. Порахуймо витрати на будівництво котельні, інших

Україні відчувається дефіцит енергії, але останнім часом вона не вводить ніяких нових потужностей. Жодних резервів для підвищення рівня виробництва немає, і жодного карбованця за останні роки в будівництво об'єктів, що виробляють електроенергію, не вкладено. А електроенергія — це не тільки національний прибуток, а й ритмічна робота майже всіх галузей промисловості і сільського господарства. Поки люди цього не усвідомлюють, але коли усвідомлять,

об'єктів, а також утримання персоналу виведеного другого енергоблоку та його експлуатацію — це ще шість мільярдів. Якщо зупиниться станція, то замість 12 мільярдів карбованців прибутку ми отримаємо стільки ж мільярдів витрат. Різниця складає 24 млрд. карбованців. Це той безпосередній збиток, який важким тягарем ляже на плечі українського народу.

Друга, дуже важлива проблема полягає в тому, що електроенергія, яку ми виробляємо, приблизно в чотири рази дешевша тієї, що виробляється тепловими станціями. Нині мазут, газ та деякі інші енергоносії закуповуються Україною за світовими цінами, що лягає непосильною ношею на хиткий держбюджет. В разі виводу ЧАЕС із експлуатації, дефіцит електроенергії доведеться компенсувати за рахунок теплових станцій, а це додаткові мільйони тонн нафти, мазуту, мільярди кубометрів природнього газу. Якщо енергія нашої станції коштує Україні 12 мільярдів, то за енергію теплових станцій їй доведеться платити 48 мільярдів карбованців. Тобто до 24 мільярдів збитків, які утворюються тільки внаслідок зупинки Чорнобильської станції, додається така ж сума через різницю цін на енергію різних станцій. Ще один момент. В

може статися, буде запізно.

Мені здається, що Кабінет міністрів розуміє проблему майбутнього енергетики України, про це говорять і фахівці. Що ж до Верховної Ради, то дехто із депутатів ґрунтує свої позиції на отому страхові, про який ми говорили напочатку. Ім спочатку треба розібратися з своїм внутрішнім станом, потім поглянути на проблеми України, а вже потім приймати якісь рішення.

Ось дехто з депутатів прикривається висновками міжнародних комісій, які дали негативну оцінку нашій атомній промисловості, але зовсім не враховують ті обставини, що міжнародний капітал вкрай зацікавлений у закритті станцій, бо, бачте, у них перевиробництво електроенергії, а їй треба кудись збувати. Вони кажуть, що наші технології надто застарілі, бо їх складали забиті обладнаннями для енергетичних підприємств. Закриття ЧАЕС — це мрія закордонних підприємців.

Повторюю, спочатку треба розібратися, порадити, а потім зважуватись на закриття ЧАЕС.

Розмову вів
Микола СИМЧИЧ.

Кор. Українформу
(спеціально для «ВЧ»).